

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 299

van **KARL VANLOUWE**

datum: 27 februari 2024

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Werkgroep Institutionele Zaken - Versterkte activering van het OCMW-cliënteel

Het Vlaams Parlement richtte in december 2020 een Werkgroep Institutionele Zaken op om een grondige reflectie op te starten over de gewenste staatsinrichting.

De versnippering van bevoegdheden tussen met name het federale en het deelstatelijke beleidsniveau kwam in de 32 hoorzittingen met 96 experts uit het werkveld herhaaldelijk aan bod. De staatsstructuur is complex, waardoor bepaalde bevoegdheden niet altijd efficiënt of transparant kunnen worden uitgeoefend. Nochtans heeft de burger recht op een efficiënte en effectieve besteding van overheidsmiddelen.

In de nasleep van de werkzaamheden van de werkgroep dienden de Vlaamse meerderheidspartijen daarom een parlementaire conceptnota in met zogenaamde 'quick wins': zaken die zonder staatshervorming, binnen het huidige grondwettelijk en wettelijke kader - in afwachting van de nodige meer structurele oplossingen - al kunnen worden aangepakt.

Zo werd onder meer een versterkte activering van het OCMW-cliënteel door een beter overleg tussen VDAB en de OCMW's, en door overleg tussen Vlaanderen en de federale overheid en overheidsdiensten als prioriteit naar voren geschoven.

1. Graag een overzicht van alle overlegmomenten over de versterkte activering van het OCMW-cliënteel.
2. Graag een overzicht van de concrete output van die overlegmomenten.
3. Hoe evalueert de minister het bestaande kader met betrekking tot de versterkte activering van het OCMW-cliënteel in globo en in welke mate is het voldoende aangepast aan de noden en de realiteiten van de Vlaamse arbeidsmarkt? En welke bijkomende inspanningen acht hij nodig om daaraan tegemoet te komen?

ANTWOORD

op vraag nr. 299 van 27 februari 2024

van **KARL VANLOUWE**

Op 25 juni 2021 heeft de Vlaamse Regering, op voorstel van de minister van Werk, de conceptnota "Elk talent telt: meer mensen aan de slag in duurzame en werkbare loopbanen" goedgekeurd. Hierin zijn 29 asymmetrische voorstellen geformuleerd. We brachten deze voorstellen in bij de eerste federale werkgelegenheidsconferentie. Voor de stand van zaken met betrekking tot de 29 voorstellen verwijs ik naar de schriftelijke vraag 244 van collega Ronse.

In het kader van de IMC Werk (december 2021) hebben we een afspraak gemaakt over de aanpak van voorstellen voor asymmetrisch beleid. Een werkgroep, het interfederaal platform, werd in het leven geroepen samen met een politieke werkgroep die samen de concrete voorstellen van de regio's moeten onderzoeken. Dit is onder leiding van VDAB. Alle regio's en de federale regering zijn vertegenwoordigd. Bij elke bijeenkomst mag elke entiteit 1 fiche als prioriteit naar voor schuiven.

Vanuit Vlaanderen hebben we uit de lijst van 29 voorstellen 15 prioriteiten naar voren geschoven.

1. Op strategisch vlak wordt de activering van leefloongerechtigden besproken in de overlegfora gekoppeld aan de samenwerkingsovereenkomsten die VDAB afsluit met Lokale Besturen (micro-niveau). Via een dashboard lokale besturen krijgen de OCMW's terugkoppeling van de activeringsinspanningen en resultaten van leefloongerechtigden die zijn ingeschreven bij VDAB. Deze data worden gebenchmarkt (met omliggende centrumsteden, regiegebieden sociale economie en werk) waardoor ze gebruikt kunnen worden om specifieke acties op te zetten ter versterking van de uitstroomresultaten naar werk. Ook op het meso-niveau in de provinciale werkgroepen met lokale besturen en sociale partners, komen activeringsresultaten aan bod.

Verder is er een centrale werkgroep lokale besturen (macro-niveau) met afgevaardigden van VVSG, lokale besturen en sociale partners die kwartaalgewijs door de gedelegeerd bestuurder VDAB wordt georganiseerd.

Op operationeel vlak worden er over de verschillende provincies en regio's heen "Lerende Netwerken" georganiseerd. Onderstaande tabel geeft hierin een overzicht. Los daarvan zijn er contacten op dossierniveau tussen VDAB bemiddelaars en OCMW begeleiders/ maatschappelijk werkers, die we echter niet meten.

Provincie	data/ tijdsinterval	organisator	deelnemers
Antwerpen*	/	VDAB i.s.m lokale besturen, bestaande 'werkoverleggen'.	netwerkmanager, OCMW begeleider, VDAB bemiddelaars, teamleiders.
Limburg	4 x per jaar	VDAB en OCMW: Lerende netwerken worden georganiseerd door een werkgroep	De deelnemers die worden uitgenodigd zijn de trajectbegeleiders

		geleid door manager Intensieve Dienstverlening, 4 vertegenwoordigers van de OCMW's. Het lerend netwerk gaat steeds door voor de volledige provincie. De Limburgse OCMW's kwamen al 4 keer per jaar samen in een LSB (lokaal sociaal beleid) vergadering waar thema's rond tewerkstelling werden gebracht. In samenspraak met hun stuurgroep werd er beslist om de lerende netwerken hieraan te koppelen. 2 keer per jaar komt het LSB nog samen onder hun originele samenstelling, de andere 2 keren wordt het een lerend netwerk OCMW/VDAB	OCMW en diensthoofden en bemiddelaars IDV VDAB en teamleiders.
Oost-Vlaanderen	3x jaar in 3 verschillende regio's: Gent/Eeklo:	Lerend netwerk wordt geleid door netwerkmanager van de provincie Oost-Vlaanderen	- Voor regio <u>Gent</u>: de consultants van alle OCMW's zijn aanwezig behalve Gent: verantwoorde lijken begeleiders - Voor de <u>andere regio's</u>: aanwezigen zijn OCMW-consultanten en teamleiders
West-Vlaanderen	Streefdoel 3x/ jaar is afwisselend per regio:	Lerend netwerk wordt georganiseerd door teamleider Intensieve Dienstverlening met een projectopvolger en een provinciale expert. .	samenkomst van groep OCMW medewerkers en VDAB bemiddelaars

Vlaams-Brabant	Streefdoel 3x jaar, maar eveneens afhankelijk van regio:	Lerend netwerk wordt georganiseerd door teamleider Intensieve Dienstverlening, een projectopvolger en een provinciale expert.	OCMW's bevestigen in de agenda hun aanwezigheid. Opkomst en deelnemers publiek is wisselend.
----------------	--	---	--

* In de provincie Antwerpen is het nieuwe concept van Lerende Netwerken niet geïmplementeerd. Men heeft de bestaande 'werkoverleggen' die reeds bestonden tussen OCMW en VDAB gecontinueerd. Bij deze overleggen zijn de projectopvolgers niet betrokken. Het is de netwerkmanager van VDAB die hierin een prominente rol in opneemt.

Daarnaast zijn er op IMC werk in december 2023 afspraken gemaakt met het federale niveau over de activering van leefloongerechtigden.

2. Het strategisch overleg op macro, meso en micro-niveau laat toe dat er beleidsmatige signalen bottom-up gecapteerd worden die bijdragen aan oa de versterkte activering van leefloongerechtigden. Met deze signalen kan VDAB als regulator hiaten in de dienstverlening onderzoeken en waar mogelijk al of niet in samenwerking met partners opzetten. Daarnaast worden via deze wegen ook signalen gecapteerd die worden voorgelegd binnen de beleidsorganen van VDAB of worden meegenomen in de opmaak van een aangepast werkingskader 'VDAB en Lokale Besturen 2025-2030'. Dat aangepast werkingskader wordt momenteel mbv inzichten uit onderzoek en evaluaties voorbereid.

De output van de operationele overlegmomenten is breed. Er wordt thematisch gewerkt rond sommige thema's zoals bvb het gebruik van Arvastat door OCMW medewerkers, infosessie omtrent werkplekinstrumenten.

3. De versterkte activering van leefloongerechtigden is één van de operationele doelen die in elke 'samenwerkingsovereenkomst VDAB & Lokale Besturen' is opgenomen. De resultaten met betrekking tot de activering van leefloongerechtigden worden kwartaalgevijs via een dashboard lokale besturen teruggekoppeld in de overlegfora die gekoppeld zijn aan de SO'n (micro-niveau). Daarmee krijgen OCMW's een duidelijk zicht op inspanningen en resultaten die bijdragen aan de activering van leefloongerechtigden. Ook op meso- en macroniveau komen resultaten van de samenwerking VDAB en Lokale besturen breed aan bod; ad hoc gaat dat ook over de samenwerking met de OCMW's. Acties ter bijsturing van de activeringsresultaten van leefloongerechtigden worden door het uitwisselen van goede praktijken onder meer via deze fora verspreid.

Daarnaast tekenden 115 Lokale Besturen in op de projectoproep 'Lokaal ActiveringsPact' in het najaar 2023. In die projectoproep worden lokale besturen aangezet een plan van aanpak in te dienen om de versterkte activering van leefloongerechtigden vorm te geven. Een tweede projectoproep wordt momenteel voorbereid. Doelstelling is de duurzame uitstroom van leefloongerechtigden via een lokaal actieplan - dat complementair is aan het VDAB-aanbod- te versterken.

Verder heeft de Vlaamse Regering op 1 maart 2024 het decreet 'flankerende activeringsaanpak voor de verplichte inschrijving van leefloongerechtigden' goedgekeurd. Dat decreet zal binnenkort in het Vlaams parlement worden besproken. Eén van de onderdelen van dat decreet is het opmaken van een formele samenwerkingsakkoord Vlaams - federaal.

Bijkomende inspanningen voor een versterkte activering van leefloongerechtigden zullen worden opgenomen in het aangepast Vlaams werkingskader 'Samenwerking VDAB en Lokale Besturen 2025-2030'. Om daartoe te komen wordt gebruik gemaakt

van inzichten uit het onderzoek: [VIONA-rapport Activering van leefloongerechtigden](https://www.vlaanderen.be/departement-werk-sociale-economie/samen-en-lokaal-voor-werk), bevraging bij lokale besturen ihkv de Werkgelegenheidsconferentie (<https://www.vlaanderen.be/departement-werk-sociale-economie/samen-en-lokaal-voor-werk>), ander onderzoek, interne evaluaties betreffende de samenwerking VDAB & OCMW en consultaties bij diverse stakeholders.